

T.C.
DANI TAY
ONBE NC DA RE
Esas No : 2015/665

Davacılar ve Yürütmenin

Durdurulmasını isteyenler: 1- Mersin Gümrük Mü avirleri Derne i
2- Bursa Gümrük Mü avirleri Derne i
3- stanbul Gümrük Mü avirleri Derne i
4- zmir Gümrük Mü avirleri Derne i
5- Ankara Gümrük Mü avirleri Derne i
6- Nadir Elibol

Vekilleri _____ : Av. Olgun Tuncay Ayvacı
Elgün Sokak No:8/13Kızılay Çankaya/ANKARA

Davalı: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 1

stemin Özeti:GümrüklerGenel Müdürlü ünün 31.12.2014 tarih ve 2014/30 sayılı genelgesiile bu genelgenin uygulanmasına yönelik 2014/1 sayılı iç genelgenin iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

Danı tay Tetkik Hakimi _____ : Hüseyin Aydın

Dü üncesi: Dava konusu GümrüklerGenel Müdürlü ünün 31.12.2014 tarih ve 2014/30 sayılı genelgesiile bu genelgenin uygulanmasına yönelik 2014/1 sayılı iç genelgenin yürütmesinin durdurulması istemlerinin bu a amada, davalı idarenin savunması alındıktan ya da yasal savunmasüresigeçtikten sonra yeniden bir karar verilinceye kadar yürütmesinin durdurulması gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Hüküm verenDanı tayOnbe inci Dairesi'nce gere i görü üldü:

2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, Danı tay veya idari mahkemelerin, idari i lemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların do ması ve idari i lemin açıkça hukuka aykırı olması artlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilecekleri, uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari i lemlerin yürütülmesinin, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabilece i hükme ba lanmı tır.

Buna göre, ilke olarak yürütmenin durdurulması istemleri hakkında karar verilebilmesi içinöncelikle davalı idarenin/idarelerin savunması/savunmalarının alınması veya yasal savunma süresinin geçmi olması gerekmektedir.Ancak, bu ko ula bir istisna getirilmi olup; "uygulanmakla etkisi

T.C.
DANI TAY
ONBE NC DA RE
Esas No : 2015/665

tükenecek olan idari i lemlerin" dava konusu oldu u durumlarda, idarenin/idarelerin savunması alınmaksızın da yürütmenin durdurulmasına karar verilebilecektir.

"Uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari i lem", uygulanmakla tamamlanan, uygulandıkları takdirde geri döndürülemez sonuçlara yol açan ya da yol açma olasılı ı bulunan, bu özellikleri itibarıyla da haklarında acil olarak karar verilmesi gereken i lemler olarak tanımlanabilir.

Bu tür i lemlerin uygulanmaları durumunda geri döndürülemez sonuçlara yol açıp açmadıkları tespit edilirken, fiilen böyle bir sonucun ortaya çıkıp çıkmadı ı de il, böyle bir olasılı ın bulunup bulunmadı ı önemli bulunmaktadır.

Di er yandan, uygulanmaları durumunda geri döndürülemez sonuçlara yol açma olasılı ının bulunması bakımından,düzenleyici ve bireysel i lemler arasında bir fark bulunmamaktadır. Zira, önemli olan, geri döndürülemez sonuçlara yol açma olasılı ının bulunması oldu una göre, tespiti gereken husus i lemin niteli i de il,uygulandı ı zaman do uraca ı sonuçtur.

Dava; GümrüklerGenel Müdürlü ünün 31.12.2014 tarih ve 2014/30 sayılı genelgesiile bu genelgenin uygulanmasına yönelik 2014/1 sayılı iç genelgenin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle açılmış tır.

Anayasasının, "Cumhuriyetin Nitelikleri" ba lıklı 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyetinin,toplumun huzuru,millî dayanı maveadalet anlayı ı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçili ine ba lı, ba langıçta belirtilen temel ilkelere dayanan,demokratik,laikvesosyalbirhukukDevletioldu u belirtilmi , "Mahkemelerin Ba ımsızlı ı" ba lıklı 138. maddesinde de, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda oldukları, bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle de i tiremeyecekleri ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyecekleri kurala ba lanmı tır.

2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28. maddesinde de yukarıda belirtilen Anayasa hükmüne paralel bir düzenleme öngörülerek, Danı tay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ili kin kararlarının icaplarına göre idarenin, gecikmeksizin i lem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecbur oldu u, bu sürenin hiçbir eilde kararın idareye tebli inden ba layarak otuz günü geçemeyece i hükmüne yer verilmi tır.

Anayasa Mahkemesinin birçok kararında belirtti i gibi, hukuk devleti; eylem ve i lemleri hukuka uygun, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda e itli i gözeten, adaletli bir hukuk düzeni kurup sürdürmekle kendisini yükümlü sayan, hukuk güvenli ini sa layan, bütün etkinliklerinde hukuka ve Anayasa'ya uyan, i lem ve eylemleri ba ımsız yargı denetimine ba lı olan devlettir. Anayasa'da, Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik hukuk Devleti niteli i vurgulanırken, devletin tüm eylem ve i lemlerinin yargı denetimine ba lı olması amaçlanmı tır. Yargı denetimi, hukuk devletinin "olmazsa olmaz" ko uludur.

Ancak; yargısal denetim, tek ba ına, bir devletin Hukuk Devleti niteli ini kazanılabilmesi için yeterli görülemez. Bunun yanında; Devletin tüm organlarının yargısal kararlara saygılı olmaları yanında bu kararların gere inin de tam anlamıyla yerine getirilmesigerekmektedir.

te bu nedenledir ki; mahkeme kararlarının gere ini yerine getirmek, yasama ve yürütme

T.C.
DANI TAY
ONBE NC DA RE
Esas No : 2015/665

organları ile idare için, bir yetki de il, bir "anayasal ve yasal yükümlülük" tür. Biri, yasalarda gösterilen süreler içinde yargı kararlarının gereklerine uygun i lem yapmak ve eylemde bulunmak; di eri de, bu kararları hiçbir suretle de i tirmemek gibi iki yönlü olan bu yükümlülük, yasama ve yürütme organları ile idareye, yargı kararlarının hukuki sonuçlarının olu masına engel olma ya da onları etkisizle tirme yetkisi tanımamakta; aksine, yargı kararlarının bu etki ve sonuçlarının ya ama geçirilebilmesi için gerekeni yapma zorunlulu u getirmektedir.

2 Seri Nolu Gümrük Genel Tebli i'nde De i iklik Yapılmasına Dair 5 Sayılı Gümrük Genel Tebli i'nin 4.maddesinde, yetkilendirilmi gümrük mü avirleri tarafından gümrük i lemlerinde yapılan tespit i lemlerine ili kin maddeler yürürlükten kaldırılmı , Geçici 1. maddede ise yetkilendirilmi gümrük mü avirleri tarafından 31.12.2014 tarihine kadar tespit i lemlerinin sona erdirilerek antrepoların devredilece i hükmü getirilmi , yetkilendirilmi gümrük mü avirlerinin i alanlarının daraltılmasını içeren de i ikli e kar ıDanı tay 15. Dairesi'nin 2014/9839 esas sayılı dosyasında dava açılmı olup, söz konusu davada 18.12.2014 tarihinde verilen karar ile tebli in dava konusu edilen maddelerinin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmi tir.

Dava konusu 2014/30 sayılı genelge ile gümrük antrepoları üzerindeki denetim ve gözetim yetkisi ve görevi çerçevesinde bu tarihe kadar antrepolarda görevlendirilmi memurlar görevlerini yapmaya devam edecek henüz görevlendirme yapılmamı antrepolarda ise memur görevlendirmesi 31.12.2014 tarihine kadar tamamlanaca ı, antrepoda görevli/görevlendirilecek memurların yeni düzenlemeler çerçevesinde ortaya çıkacak sorumluluklarının belirlenmesi ve netle tirilmesini teminen görevlendirmelerde antrepoların sayımı muhakkak surette yapılmaya devam edilece i ve 31.12.2014 tarihine kadar i lemler tamamlanaca ı, antrepolara e ya alımında, antrepolardan e ya çıkarılmasında ve antrepodan sevk i lemlerinde sistem (TIR- Transit takip programı, NCTS) üzerinde yapılması gereken i lemler görevli memurlarca yerine getirilece i, görevli memurca antrepoda yapılacak i lemler 2014/1 sayılı ç Genelge belirtilmi olup bu i lemler gümrük memurlarınca yapılmaya devam edilece ine ili kin düzenlemelere yer verildi i görülmü tür.

Danı tay Onbe inci Dairesi'nin yürütmeyi durdurma kararının uygulanmasına ili kin olmak üzere dava konusu 2014/30 sayılı genelge ve 2014/1 sayılı ç Genelge tesis edilmi , her ne kadar 2014/30 sayılı genelge'nin giri bölümünde anılan yürütmeyi durdurma kararının verilmesi nedeni ile "olu an yeni duruma göre" genelgede belirtilen ekilde i lemlerin yerine getirilece i, yani bu genelgenin yürütmeyi durdurma kararının bir gere i olarak tesis edildi i belirtilmi ise de; genelgede yerine getirilece i maddeler halinde belirtilen i lemlerin anılan yürütmeyi durdurma kararının uygulanması niteli inde olmadı ı aksine söz konusu kararın ortaya çıkardı ı hukuki durumu bertaraf eder nitelikte oldu u görülmü tür.

Bu durumda, mahkeme kararlarının gere i gibi yerine getirilmesi konusunda "anayasal ve yasal yükümlülük" altında bulunan idarenin aynı konuyu Mahkeme kararına ra mengengelge ve iç genelge ile düzenlenmesinde hukuka uygunluk bulunmadı ı ve uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari i lemler niteli inde oldu u sonucuna ula ılmı tir.

Bu durumda, dava konusu Gümrükler Genel Müdürlü ünün 31.12.2014 tarih ve 2014/30 sayılı

T.C.
DANI TAY
ONBE NC DA RE
Esas No : 2015/665

genelgesiile bu genelgenin uygulanmasına yönelik 2014/1 sayılı iç genelgenin yürütmesinin durdurulması istemlerinin bu a amada, davalı idarenin savunması alındıktan ya da yasal savunmasüresigeçtikten sonra yeniden bir karar verilinceye kadar yürütmesinin durdurulması gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde sayılankolları gerçekte mi oldu undan Açıklanan nedenlerle, GümrüklerGenel Müdürlü ünün 31.12.2014 tarih ve 2014/30 sayılı genelgesiile bu genelgenin uygulanmasına yönelik 2014/1 sayılı iç genelgenin yürütmesinin durdurulması istemlerinin bu a amada, davalı idarelerin savunması alındıktan ya da yasal savunmasüresigeçtikten sonra yeniden bir karar verilinceye kadar yürütmenin durdurulmasına 20/03/2015 tarihinde oybirli i ile karar verildi.

Ba kan	Üye	Üye	Üye	Üye
Kırdar	Yunus	Ertu rul	Hannan	Bilge
ÖZSOYLU	ÇET N	ARSLANO LU	YILBA I	APAYDIN